

BEZBEDNOSNI LIST

U skladu sa Pravilnikom o sadržaju bezbednosnog lista- Sl.glasnik RS 100/11

Datum izrade : 24.10.2014.

Datum izrade verzije 2: 1.6.2015.

Datum izrade revizije 1, verzije 1: 18.1.2018.

Revizija 1, Verzija 1

POGLAVLJE 1

IDENTIFIKACIJA HEMIKALIJE I PODACI O LICU KOJE STAVLJA HEMIKALIJU U PROMET

PODPOGLAVLJE 1.1. Identifikacija hemikalije:

Trgovački naziv: FERODO Brake Fluid LHM+

PODPOGLAVLJE 1.2. Identifikovani način korišćenja hemikalije i načini

korišćenja koji se ne preporučuju:

Način korišćenja: naveden na etiketi

Namena: Hidraulično ulje za centralne hidraulični sisteme

Način korišćenja koji se ne preporučuje: nema

PODPOGLAVLJE 1.3. Podaci o snabdevaču:

UVOZNIK I DISTRIBUTER:

SANEL d.o.o.

Kružni put 17V

11309 Beograd (Leštane)

Telefon: 034/6336300 011/8035-012

E-mail adresa: office@sanel.rs

PROIZVOĐAČ:

Federal Mogul Corporation (BE)

Belgija

PODPOGLAVLJE 1.4

PODPOGLAVLJE 1.4. Broj telefona za hitne slučajeve:

Centar za kontrolu trovanja VMA: 011/2661122, 011/2662755

011/3608 440 ,dostupan 24 sata

POGLAVLJE 2.

IDENTIFIKACIJA OPASNOSTI

PODPOGLAVLJE 2.1. Klasifikacija hemikalije:

Klasifikacija u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom („Službeni glasnik RS”, br. 105/13 i 52/17)

Opasnost od aspiracije 1 H304

Akutna toksičnost 4 H332

Iritacija kože 2 H315

Hroničn opasnost po vodenu životnu sredinu 2 H411

Kompletan tekst H-oznaka naveden u poglavlju 16

!!PODPOGLAVLJE 2.2. Elementi obeležavanja:

Obeležavanje u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom („Službeni glasnik RS”, br. 105/13 i 52/17)

Piktogram:

Reč upozorenja:

Opasnost

Obaveštenja o opasnosti:

H304 Može izazvati smrt ako se proguta i dospe do disajnih puteva

H315 Izaziva iritaciju kože

H332 Štetno ako se udiše

H411 Toksično po živi svet u vodi sa dugotrajnim posledicama

Obaveštenja o merama predostrožnosti:

P261 Izbegavati udisanje prašine ili magle

P301+ P310 AKO SE PROGUTA: Hitno pozvati CENTAR ZA KONTROLU TROVANJA/ lekara

P302+P352 AKO DOSPE NA KOŽU: Oprati sa dosta sapuna i vode

P304+P340 AKO SE UDAHNE: Izneti osobu na svež vazduh i staviti je u položaj koji olakšava disanje

P331 Ne izazivati povraćanje

P332+P313 Ako dođe do iritacije kože: Potražiti medicinski savet/ mišljenje

Ako je potreban medicinski savet, sa sobom poneti ambalažu ili etiketu proizvoda. Čuvati van domašaja dece. Koristiti samo u otvorenom ili dobro provetrenom prostoru. Oprati ruke detaljno nakon rukovanja. Nositi zaštitne rukavice/zaštitne naočare. Skinuti svu kontaminiranu odeću. Sakupiti prosuti sadržaj Izbegavati ispuštanje/ oslobađanje u životnu sredinu

Sadrži Ulje za podmazivanje(nafta), C15-30 obrađena vodonikom, neutralno bazno ulje; Destilati (nafta) srednji obrađeni vodonikom

PODPOGLAVLJE 2.3. Ostale opasnosti:

Proizvod ne sadrži komponente identifikovane kao PBT ili vPvB

POGLAVLJE 3.

SASTAV / PODACI O SASTOJCIMA

PODPOGLAVLJE 3.1. Podaci o sastojcima supstance; nije supstanca

PODPOGLAVLJE 3.2. Podaci o sastojcima smeše:

Opasne komponente:

komponente	CAS broj	EC broj	INDEX/ REACH Registracioni broj	Klasifikacija ²	Maseni udeo %
------------	----------	---------	--	----------------------------	------------------

Bazno ulje *Ulje za podmazivanje(nafta), C15-30 obrađena vodonikom, neutralno bazno ulje	72623-86-0	276-737-9	649-482-00-X	Asp. 1 H304	30-60
Destilati (nafta) srednji obrađeni vodonikom	64742-46-7	265-148-2	649-221-00-X	Asp.1 H304 Irit. kože 2 H315 Ak.toks 4 H332 Vod.živ.sred.-hron. 2 H411	25-30

*Napomena L Mineralna bazna ulja sadržana u ovom proizvodu su visoko rafinisana i sadrže manje od 3% DMSO ekstrahovanih materija prema IP 346 metodi, i zbog toga nisu klasifikovana kao kancerogena

² Klasifikacija u skladu sa Pravilnikom o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i oglašavanju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom („Službeni glasnik RS”, br. 105/13 i 52/17)

Za kompletan tekst H-oznaka pogledati poglavlje 16

POGLAVLJE 4.

MERE PRVE POMOĆI

PODPOGLAVLJE 4.1. Opis mera prve pomoći

Opšte informacije:

Pomeniti odeću i cipele kontaminirane ili natopljene proizvodom. Nikada ne stavljajte krpe natopljene proizvodom u džepove odeće koju nosite. U svim slučajevima kada postoji sumnja potražiti savet lekara

Kontakt sa kožom:

odeću kontaminiranu proizvodom.

Odmah isprati sa dosta sapuna i vode. Ukloniti odmah svu

. Potražiti lekarsku pomoć

Kontakt sa očima:

Inhalacija:

Ispirati odmah sa puno vode 15 minuta. Obratiti se lekaru
Skloniti ugroženu osobu od daljeg izlaganja. Izvesti osobu na čist vazduh. Potražiti lekarsku pomoć.

Gutanje:

Usta isprati vodom nekoliko puta. Dati veliku količinu vode. Ne izazivati povraćanje. Nikad ne davati ništa na usta osobi koja je u nesvesti. Obratiti se lekaru.

PODPOGLAVLJE 4.2. Najznačajniji simptomi i efekti, akutni i odloženi

nije navedeno

PODPOGLAVLJE 4.3. Hitna medicinska pomoć i poseban tretman

lečiti simptomatično

POGLAVLJE 5.

MERE ZA GAŠENJE POŽARA

PODPOGLAVLJE 5.1. Sredstvo za gašenje:

suvi hemijski prah, ugljen dioksid, voda

Neprikladna sredstva za gašenje

vodeni mlaz

PODPOGLAVLJE 5.2. Posebne opasnosti koje mogu nastati od supstanci i smeša:

Nepotpuno sagorevanje i piroliza proizvode manje ili više otrovne gasove CO, CO₂. Njihovo udisanje je veoma opasno. Simptomi možda neće biti odmah vidljivi. Potražite medicinsku pomoć.

PODPOGLAVLJE 5.3. Savet za vatrogasce:

Nositi samostalni aparat za disanje. Nositi zaštitnu odeću kako bi se sprečio kontakt sa kožom i očima. Vodeni mlaz koristiti kako bih se oborila isparenja. Vodu korišćenu za gašenje požara odlagati u skladu sa zakonom, ne ispuštati u vodotokove i kanalizaciju

POGLAVLJE 6.

MERE U SLUČAJU UDESA

PODPOGLAVLJE 6.1. Lične predostrožnosti, zaštitna oprema i postupci u slučaju udesa:

Mere lične predostrožnosti: U skladu sa poglavljem 8 ovog bezbednosnog lista koji se odnosi na informacije za ličnu zaštitu. Obezbediti adekvatnu ventilaciju. Ne udisati isparenja. Izbegavati kontakt s kožom, očima i odećom.

PODPOGLAVLJE 6.2. Predostrožnosti koje se odnose na životnu sredinu:

Sprečiti prosipanje u vodotokove, zemlju i kanalizaciju; odlagati na mesto zakonom regulisano za odlaganje otpada

PODPOGLAVLJE 6.3. Mere koje treba preduzeti i materijal za sprečavanje širenja i sanaciju:

Pokupiti materijalom za apsorpciju(npr. pesak, dijatomejska zemlja, univerzalna veziva) Mehanički skloniti. Čvrst materijal prikupiti mehanički.i deponovati ga u kontejnere za odlaganje otpada
Odlagati u skladu sa zakonom, poglavlje 13

PODPOGLAVLJE 6.4. Upućivanje na druga poglavlja:

Upotreba lične zaštitne opreme- pogledati poglavlje 8
Odlaganje otpada- pogledati poglavlje 13

POGLAVLJE 7.

RUKOVANJE I SKLADIŠTENJE

PODPOGLAVLJE 7.1. Predostrožnosti za bezbedno rukovanje:

Pažljivo pročitati etiketu.

Izbegavati direktna kontakt sa proizvodom. Obezbediti dovoljno dobru ventilaciju prostora. Izbegavati kontakt sa kožom i očima. Koristiti kremu za zaštitu kože.

Operite ruke posle upotrebe proizvoda.

Ne jesti, ne piti i ne pušiti u radnom prostoru. Ukloniti kontaminiranu odeću i zaštitnu opremu pre ulaženja u prostor za ishranu.

PODPOGLAVLJE 7.2. Uslovi za bezbedno skladištenje, uključujući nekompatibilnosti:

Čuvati u dobro zatvorenim originalnom pakovanjima na hladnom i suvom mestu.. Držati dalje od izvora toplote, varnica i otvorenog plamena-zabranjeno pušenje. Nekompatibilnosti: oksidacionim sredstvima, jakim kiselinama.

Držati dalje od hrane, pića i hrane za životinje.

PODPOGLAVLJE 7.3. Posebni načini korišćenja:

Nema podataka

POGLAVLJE 8.

KONTROLA IZLOŽENOSTI I LIČNA ZAŠTITA

PODPOGLAVLJE 8.1. Parametri kontrole izloženosti:

Ograničenja izloženosti:

Nema

Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama. („Službeni glasnik RS“ br. 106/09):

PODPOGLAVLJE 8.2. Kontrola izloženosti i lična zaštita:

Zaštita očiju/lica

Nositi naočare ili masku za lice

Zaštita kože:

Koža ruku

Nepropustive rukavice, otporne na hemikalije od nitrila. Ruke redovno prati i sušiti

Koža tela

Radna odeća, čizme, guma, kecelja. Oprati telo sapunom i vodom nakon skidanja kombinezona.

Koristiti zaštitnu kremu za kožu.

Zaštita disajnih organa

Potrebno je koristiti zaštitnu masku sa filterom A2/P2

Zaštita od termičke opasnosti:

Nema podataka

POGLAVLJE 9.

FIZIČKA I HEMIJSKA SVOJSTVA

PODPOGLAVLJE 9.1.

Podaci o osnovnim fizičkim i hemijskim svojstvima hemikalije:

- a) Izgled i boja hemikalije kakva se stavlja u promet tečnost svetlo zelene boje
b) Miris na ulje
v) Prag mirisa nije određen

	<u>Vrednost/Raspon</u>	<u>Metod</u>
g) pH	nije utvrđeno	
d) Tačka topljenja	< -50 °C	
Tačka mržnjenja	nije utvrđeno	
đ) Početna tačka ključanja i opseg ključanja	250-380 °C	
e) Tačka paljenja	>110 °C	
ž) Brzina isparavanja	nije utvrđeno	
z) Zapaljivost (čvrsto, gasovito)	nije utvrđeno	
i) Gornja/donja granica zapaljivosti ili eksplozivnosti	1%/8%	
j) Napon pare:	<0,1 kPa na 20°C	
k) Gustina pare	nije utvrđeno	
l) Relativna gustina :	0,83 g/cm ³ na 20°C	
lj) Rastvorljivost	ne rastvorljivo u void. Mešljivo sa etanolom	
m) Koeficijent raspodele u sistemu n-oktanol/voda	> 3 (Log Pow)	
n) Temperatura samopaljenja:	>350 °C	
nj) Temperatura razlaganja:	nije utvrđeno	
o) Viskozitet :	18 cSt @ (40°C)	
p) Eksplozivna svojstva:	nije utvrđen	
r) Oksidujuća svojstva:	nije utvrđeno	

PODPOGLAVLJE 9.2. Ostali podaci:

- Mešljivost: nije dostupno
Provodljivost: nije dostupno
Rastvaranje u ulju: nije dostupno
Oksidoredukциони potencijal: nije dostupno

POGLAVLJE 10.	STABILNOST I REAKTIVNOST
----------------------	---------------------------------

PODPOGLAVLJE 10.1. Reaktivnost

Stabilna pod uslovima preporučenim za transport i skladištenje.

PODPOGLAVLJE 10.2 Hemijska stabilnost

Stabilna pod normalnim uslovima.

PODPOGLAVLJE 10.3. Mogućnost nastanka opasnih reakcija

Nema podataka

PODPOGLAVLJE 10.4. Uslovi koje treba izbegavati

Visoke temperature i direktno izloženost sunčevoj svetlosti

PODPOGLAVLJE 10.5. Nekompatibilni materijali

Jaka oksidacionim sredstvima, jake kiseline

PODPOGLAVLJE 10.6. Opasni proizvodi razgradnje

CO, CO₂, NO_x, SO_x

POGLAVLJE 11.	TOKSIKOLOŠKI PODACI
----------------------	----------------------------

PODPOGLAVLJE 11.1. Podaci o toksičnim efektima

a) Akutna toksičnost:

Nema podataka

b) Korozivno oštećenje kože/iritacija:

Izaziva iritaciju kože

v) Teško oštećenje oka/iritacija oka:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

g) Senzibilizacija respiratornih organa ili kože:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

d) Mutagenost germinativnih ćelija:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

đ) Karcinogenost:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

e) Toksičnost po reprodukciju:

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

ž) Specifična toksičnost za ciljani organ-jednokratna izloženost

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

z) Specifična toksičnost za ciljani organ-višekratna izloženost

na osnovu dostupnih podataka kriterijumi za klasifikaciju nisu ispunjeni

i) Opasnost od aspiracije

Može izazvati smrt ako se proguta i dospe do disajnih puteva

POGLAVLJE 12.	EKOTOKSIKOLOŠKI PODACI
----------------------	-------------------------------

PODPOGLAVLJE 12.1. Toksičnost:

**Dodecil metakrilat CAS 142-90-5

Toksičnost za ribe:

LC50 *Leuciscus idus* >1080 mg/l , 48 sati

PODPOGLAVLJE 12.2. Perzistentnost i razgradljivost:

Očekuje se da je proizvod suštinski biorazgradiv

PODPOGLAVLJE 12.3. Potencijal bioakumulacije:

Koeficijent raspodele oktanol-voda, Kow: Log Pow >3

Faktor biokoncentracije, BCF: Nije dostupno.

PODPOGLAVLJE 12.4. Mobilnost u zemljištu:

nije određeno

PODPOGLAVLJE 12.5. Rezultati PBT i vPvB procene:

Proizvod ne sadrži komponente identifikovane kao PBT ili vPvB

PODPOGLAVLJE 12.6. Ostali štetni efekti:

nema informacija

**Podaci preuzeti sa sajta ECHA (European Chemicals agency)

POGLAVLJE 13.	ODLAGANJE
----------------------	------------------

PODPOGLAVLJE 13.1. Metode tretmana otpada:

Uklanjanje otpada:

Uklanjanje mora biti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i br.88/10, 14/16)

Ambalažu odlagati na isti način kao i proizvod

Ne odlagati u kanalizaciju i životnu sredinu.

- Preporuka:

Ne sme se odlagati zajedno sa kućnim otpadom. Ne dozvoliti da proizvod udje u kanalizacioni sistem.

Pravilnik o kategorijama ispitivanju i klasifikaciji otpada („Službeni glasnik RS”, br. 56/10)

Index broj iz kataloga otpada:

Broj za ostatak i neiskorišćen proizvod,

POGLAVLJE 14.	PODACI O TRANSPORTU
PODPOGLAVLJE 14.1 UN broj UN3082	
PODPOGLAVLJE 14.2 UN naziv za teret u transportu Environmentally hazardous substance, liquid, n.o.s. (Distillates (petroleum), hydrotreated middle)	
PODPOGLAVLJE 14.3 Klasa opasnosti u transportu 9	
PODPOGLAVLJE 14.4 Ambalažna grupa III	
PODPOGLAVLJE 14.5 Opasnost po životnu sredinu da	
PODPOGLAVLJE 14.6 Posebne predostrožnosti za korisnika IMDG EMS broj: F-A, S-F	
PODPOGLAVLJE 14.7. Transport u rasutom stanju: nije primenjivo	

POGLAVLJE 15.	REGULATORNI PODACI
PODPOGLAVLJE 15.1. Propisi u vezi sa bezbednošću, zdravljem i životnom sredinom: Zakon o hemikalijama,(„Službeni glasnik RS“ br. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 i 25/15) Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obeležavanju i reklamiranju hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje „Službeni glasnik RS“ br 105/13 i 52/17 Pravilnik o sadržaju bezbednosnog lista „Službeni glasnik RS“ br. 100/11 Pravilnik o Spisku klasifikovanih supstanci „Službeni glasnik RS“ br. 50/17 Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju hemijskim materijama.(„Službeni glasnik RS“ br. 106/09) Zakon o transportu opasne robe („Službeni glasnik RS", br. 88/10, i 104/16), Zakon o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS", br. 36/09, 14/16)	
PODPOGLAVLJE 15.2. Procene bezbednosti hemikalije: Hemijska procena bezbednosti hemikalije nije sprovedena	

POGLAVLJE 16.	OSTALI PODACI
- Izmene i dopune: Sa ovim najnovijim izdanjem Bezbednosnog lista sva prethodna izdanja više nisu validna. Revizija 1, verzije 2 od 18.1.2018. Poglavlja i podpoglavlja označena !! su promenjena (Promenjen tekst P-oznake) Literatura: Bezbednosni list proizvođača Sajt ECHA (European Chemicals agency)	

Spisak skraćenica i akronima:

ADNR European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by inland

Waterways – Evropski sporazum koji se tiče međunarodnog vodenog prevoza opasne robe

ADR European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road -

Evropski sporazum koji se tiče međunarodnog drumskog prevoza opasne robe

CAS Chemical Abstract Service – Broj hemijskog jedinjenja i nekih smeša

EU European Union – Evropska Unija

IARC International Agency for Research on Cancer – Međunarodna agencija za istraživanje kancera

IATA International Air Transport Association – Udruženje za međunarodni avio saobraćaj

ICAO International Civil Aviation Organization – Organizacija međunarodnog civilnog avio saobraćaj

IMDG International Maritime Dangerous Goods – Opasne materije za međunarodni pomorski saobraćaj

IMO International Maritime Organization – Organizacija međunarodnog pomorskog saobraćaja

LC50 Lethal Concentration - Letalna koncentracija, koncentracija hemikalije koja ubija 50% testirane populacije

LD50 Lethal Dose - Letalna doza, doza hemikalije koja ubija 50% testirane populacije

PBT Perzistentne, bioakumulativno i toksično

vPvB Veoma perzistentno i veoma bioakumulativno

RID International Rule for Transport of Dangerous Substances by Railway – Međunarodna norma za železnički transport opasnih supstanci

Spisak obaveštenja o bezbednosti korišćenih u poglavlju 2 i 3:

H-oznake

H304 Može izazvati smrt ako se proguta i dospe do disajnih puteva

H315 Izaziva iritaciju kože

H332 Štetno ako se udiše

H411 Toksično po živi svet u vodi sa dugotrajnim posledicama

Informacije iz ovog bezbedonosnog lista namenjene su svim koji koriste, rukuju, prodaju ili transportuju ovaj proizvod. Informacije ovde sadržane su zasnovane na sadašnjem stadijumu našeg znanja i podložne su izmenama, a mogu biti korištene isključivo kao smernice za korišćenje.